

The background image shows a man in the foreground on the left, looking towards the right. Behind him, a young boy in a red and blue plaid shirt is looking at a tablet. In the background, a young girl with blonde hair is also looking at the tablet. The scene is brightly lit, suggesting an indoor setting like a classroom or library.

NJi

Nederlands
Jeugdinstituut

Zicht en grip op het Jeugdveld

Presentatie NJi Raad op Zaterdag
6 november 2021

Programma

- Introductie: Marloes Driedonks (N*J*i), Inge Bastiaanssen (N*J*i)
- Inzicht en overzicht van het jeugdveld
- Grip en sturing op het jeugdveld

Nederlands
Jeugdinstituut

Inzicht en overzicht op het jeugdveld

Actuele landelijke vraagstukken

- Financiële tekorten
- Wachlijsten specialistische hulp
- Lokale versus regionale sturing
- Verantwoordingsdruk
- Tekorten op arbeidsmarkt
- Corona
- Hervormingsagenda 2022-2028

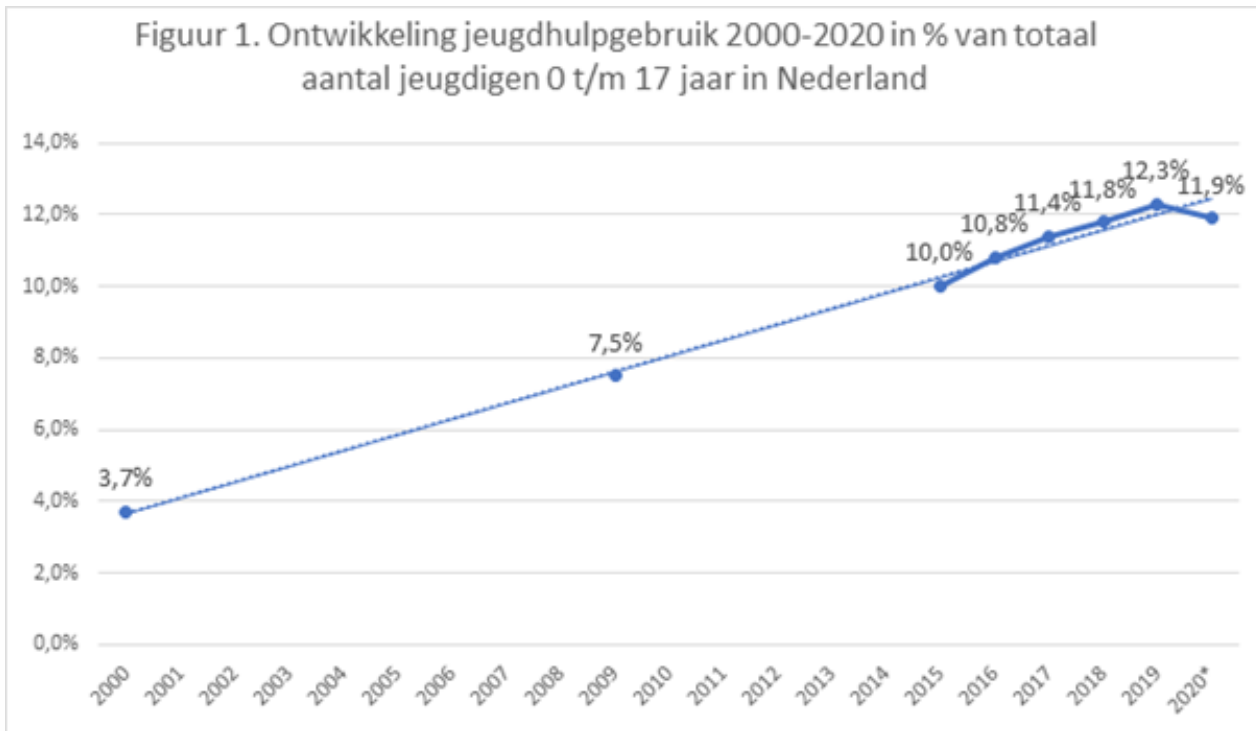
Het Jeugdveld in beeld

Opgroeien in Nederland

Een impressie van de voorzieningen waarmee kinderen en gezinnen te maken kunnen krijgen

Levensdomeinen	Basisvoorzieningen	Basisondersteuning	Intensieve en gespecialiseerde ondersteuning
Gezondheid	Geboortezorg Gemeentelijke gezondheidsdienst (ggd) (Praktijk)kindersteuner Huisarts Consultatiebureau	Centrum voor Jeugd en Gezin Thuiszorg Verslavingszorg Kindertelefoon Wijkteam (ambulante jeugdhulp)	(Residentiele) Jeugdhulp (Jeugd-ggz, jeugd- en opvoedhulp, lvb-zorg) Gespecialiseerde verslavingszorg (Volwassenen-)ggz Ziekenhuis
Sociaal netwerk	Vrijwilligers en informele hulp Kind- en jongerenwerk	Maatschappelijk werk Wijkteam (ambulante jeugdhulp)	
Woonomgeving	Woningbouwvereniging		Jeugdhulp in gezinsvormen (pleegzorg, gezinshulp en steungezinnen)
Onderwijs en dagbesteding	Kinderopvang (peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijf, gastouderopvang) School (basis-, middelbaar en hoger onderwijs)	Voor- en vroegschoolse educatie Schoolmaatschappelijk werk Leerplichtambtenaren	Speciaal onderwijs
Financiën, werk en inkomen	Werkgevers en stagebedrijven	Dienst Werk en Inkomen UWV Jongerenloket Schuldhulpverlening	Beschut werk Dagbesteding
Veiligheid	Overheid Landelijke campagnes (postbus 51, Sire, etc. preventie) Wijkagent Veilig Thuis	Wijkagent Politie Veilig Thuis	Gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en -reclassering (Kinder-)rechter Crisis- en vrouwenopvang Raad voor de Kinderbescherming Openbaar Ministerie (via het Veiligheidshuis)

Jeugdzorg gebruik in 20 jaar

Welke problemen komen het meest voor?

Globale leeftijd	Belangrijke milieus	Voorbeelden van 'normale' problemen	Voorbeelden van opvoedingsopgaven
± 0-2 jaar	Gezin, kinderopvang		...nalen oppakken en ...baarheid, ruimte en
± 2-4 jaar	Gezin, kinderopvang (voor)		...delijk niveau, ...inering.
± 5-12 jaar	Gezin, groep, buiten verenig		...t leeftijdgenoten, ...enheid bij school en ...werk, democratische ...l, adequaat toezicht
± 12-16 jaar	Gezin, groep, schapp werkkri social-culturele veld		...equate grenzen ...en, begrip voor experi- ...tie vervullen, ...jkwaardige relatie

Top 10 problemen

- Bang - Angststoornis
- Ongezond eten - overgewicht
- Experiment – middelenmisbruik
- Lastig - gedragsproblemen
- Druk – ADHD
- Spijbelen – school afhaken (VSV)
- Pedagogische tik - mishandeling
- Dip – depressie
- Sociaal onhandig - autisme
- Opvoedingsonzeker – problemen

Nederlands
Jeugdinstituut

‘Grip’ en sturing op het jeugdveld

Vier ingrediënten voor een goed werkend jeugdstelsel

Investeer in de verbetering van de **vier** kerningrediënten van het stelsel:

Versterking
van preventie

Versterking van de basis (goed
pedagogisch klimaat in gezin,
buurt, kinderopvang, school)

Verbetering
eerste lijn

Intensieve hulp
met duurzame
effecten

Inzet van effectieve preventie is nodig

- Eerste evaluatie Jeugdwet:
 - Gemeenten nauwelijks toegekomen aan investeren in preventie
 - Vernieuwing van jeugdstelsel komt moeilijk van de grond
 - Verdere stijging van het zorggebruik ligt op de loer

Hoe deze cirkel te doorbreken? Door inzet van effectieve preventie!

DE BEDOELING VOOROP

VAN

‘Hoe organiseren wij de jeugdzorg goed’

NAAR

‘Wat voor een gemeente willen wij zijn voor onze kinderen, jongeren en ouders?’

Beoogde maatschappelijke resultaten (wat)

- Op basis van ‘de bedoeling’ en ‘inzicht in wat lokaal speelt’ (data of kwalitatieve input van inwoners en professionals), bepaal je je ambitie.
- Benoem beoogde maatschappelijke resultaten (= sturen op langere termijn), voorbeelden:
 - ..% jongeren hebben over 4 jaar een gezonde leefstijl
 - over 4 jaar leven ..% minder kinderen in armoede

Sturingsrol raadsleden: van... naar ...

- Sturen op details
- Smalle blik op jeugdveld
- Vanuit eigen ervaringen
- Onduidelijke inhoudelijke kaders
- Sturen op financiën
- Afrekenen op resultaat
- Enorme betrokkenheid
- Sturen op maatschappelijk resultaat
- Brede blik jeugdveld
- Gebruik van data, cijfers, ervaringen
- Leidende principes
- Waardegedreven politiek
- Samen leren en reflecteren
- Enorme betrokkenheid!!

Meer informatie?

Neem contact op met:

- Marloes Driedonks, Nji m.driedonks@nji.nl
- Inge Bastiaanssen, Nji i.bastiaanssen@nji.nl

Meer lezen:

- Sturen op maatschappelijk resultaat: [kwaliteitskompas](#) (Nji/Movisie)
- [Leidende principes geven richting aan het sociaal domein](#) (Movisie/Nji, 2020)
- [Maatschappelijk Partnerschap](#) (Movisie/Nji, 2021)
- [Eigenwijs transformeren](#) (Verwey-Jonker Instituut, 2021)